

करिब तीन दशकदेखि नागरिक उड्डयनको क्षेत्रमा काम गरिरहनु भएको छ। नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको महानिर्देशकको जिम्मेवारी समालेको पनि ५ महिना भइसकेको छ। तपाईंको नेतृत्वमा हाल के-के काम भइरहेका छन् ?

नागरिक उड्डयन क्षेत्र भनेको निरन्तर सुधार गर्दै जाने कुरा हो। मैले छुट्टै केही ल्याएर ट्याक्कै देखाउने कुरा भन्दा पनि हामीले अन्तर्राष्ट्रिय नागरिक उड्डयन कुन तरिकाले गइरहेको छ, त्यो लाइनमा हामी जानु पर्ने हो। सन् १९८८ मा उड्डयन प्राधिकरण स्थापना भयो। २० वर्षको अवधिमा हवाई क्षेत्रमा धेरै परिवर्तन भइसकेको छ।

हामी नियामक पनि हौं। एयर ट्राफिक सेवा पनि प्रदान गर्छौं। एयरपोर्ट पनि चलाउँछौं र बनाउँछौं पनि। त्यसैले यो सबै काम गर्ने भन्दा पनि नियामकले नियामक मात्र भएर बस्नुपर्छ, सेवा प्रदायकले सेवा प्रदान गर्नुपर्छ भनेर यस संस्थालाई दुईटा बनाउने तयारीमा छौं। सोही बमोजिम एउटा नागरिक उड्डयन प्राधिकरण ऐन र अर्को हवाई सेवा प्राधिकरण ऐनको मस्यौदा तयार गरेर मन्त्रालयमा पठाइसकेका छौं। त्यो ऐनको रूपमा आईसकेपछि अहिलेको एउटा संस्था अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुसार दुई वटा बन्छ।

दोस्रो कुरा हामीले विमानस्थल सञ्चालनमा पनि नयाँ मोडालिटीमा जानुपर्छ भन्ने अवधारणा ल्यायौं। जस्तै अहिले गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल निर्माणको अन्तिम चरणमा छ। यसलाई यथास्थितिमा सञ्चालन गर्ने भन्दा पनि

अन्तर्राष्ट्रिय ख्याती प्राप्त संस्थालाई आवद्ध गराएर अथवा उनीहरूलाई लामो समयसम्म भाडामा दिएर सञ्चालन गर्ने भन्ने कन्सेप्ट हामीले ल्यायौं। सोही बमोजिम नेपाल सरकारसमक्ष प्रपोजल दिएर हामीले जर्मनको म्युनिक एयरपोर्टसँग सहकार्य गरी विमानस्थल सञ्चालन गर्ने भन्ने निर्णय भएको छ। सोही बमोजिम म्युनिक एयरपोर्टसँग हाम्रो वार्ता अगाडि बढिरहेको छ।

अर्को हामीले नागरिक उड्डयन तालिम संस्था स्थापना गरेर नयाँ अवधारणामा जानेकी भन्ने सोचिरहेका छौं। अहिले प्राधिकरणले सञ्चालन तालिम विभागलाई ट्रेनिङ इन्स्टिच्युटको रूपमा लैजाने, त्यसमा अरु स्टेकहोल्डरलाई पनि सहभागि गराउने र हवाई क्षेत्रमा आवश्यक पाइलटदेखि सबै प्रकारको जनशक्ति तयार गर्न काम गर्ने सोचका साथ अगाडि बढेका छौं।

त्यस्तै, विभिन्न ठाउँमा विमानस्थल निर्माणदेखि स्तरवृद्धिसम्म काम भइरहेको छ। पोखरा एयरपोर्ट पनि दुर्त गतिमा निर्माण भइरहेको छ। त्रिभुवन विमानस्थलको पनि अवस्था जिर्ण थियो। त्यसको पनि स्तरोन्नती गरिरहेका छौं। त्यसको पुर्नउद्धार गरेपछि रतनवेमा चिरा पर्यो, पानी आयो भन्ने गुनासा आएका छैनन्। यहि डिसेम्बर भित्रै हामी रनवे र ट्याक्सीवेको निर्माण सम्पन्न गर्दैछौं। अहिले जसरी जहाज आकाशमा होलिड भइरहेको अवस्था छ, स्तरवृद्धिसँगै त्यसमा सुधार हुन्छ।

हवाई कुटनीतिमा पनि धेरै देशसँग समझदारी भएको छ। यसले पनि अन्तर्राष्ट्रिय हवाई

सेवामा सहजिकरण गरेको छ। म्यानमारसँगको रुट बन्द हुने अवस्था थियो उनीहरूसँग वार्ता भएर फेरी त्यो सुचारु भएको छ। हाम्रो हवाई सेवा उडानको क्षेत्रमा राम्रो सुधार भएको छ।

यूरोपियन यूनियनले नेपालको हवाई क्षेत्रलाई कालोसूचिमा राखेको धेरै वर्ष भयो। यसलाई हटाउन के कस्ता प्रक्रियाहरू भइरहेका छन् ?

उनीहरूमा नेपालमा धेरै हवाई दुर्घटना हुन्छ, नेपालमा हवाई सेवा प्रदायक संस्था पनि एउटै छ, नियामक निकाय पनि एउटै छ भन्ने परेको छ। हामीले ती धेरै जसो कुराहरू सुधार गरिसकेका छौं। नेपालका हवाई दुर्घटना दर पनि धेरै घटाइसकेका छौं। दुर्घटना रोकिन्छ भनेर ग्यारेन्टी गर्न सक्दैनौं। दुर्घटना कसैले पनि रोक्न सक्दैन तर न्युन गर्न सकिन्छ। यसमा एयरलाइन्स अपरेटरहरूको पनि उत्तिकै भूमिका छ। त्यसैले यो प्रतिबन्ध खोल्नका लागि समय समयमा वार्ताहरू भइरहेका छन्। आशा गरौं यो छिट्टै नै खोलिन्छ। पहिले नेपालमा विमान असुरक्षित मानिन्थ्यो। पछिल्लो समयमा हेलिकप्टरको पनि दुर्घटना बढ्न थालेका छन्, यसको कारण के होला ?

हो, वास्तवमा त्यो बढेको हो। अन्तर्राष्ट्रिय नागरिक उड्डयनको सन्दर्भमा हेर्दा हेलिकप्टर र हवाई जहाज दुर्घटना फरक मानिन्छ। हेलिकप्टर आफैमा कम्प्लेक्स सिस्टम हो। अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा यसको दुर्घटना एकदमै उच्च छ। तर विदेशमा भन्दा पनि नेपालका दुर्घटना उच्च छ।